

Συνέχιση των εργασιών του ΙΔ΄ Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου (18/9/2012).

Συνεχίσθηκαν χθες 18 Σεπτεμβρίου οι εργασίες του ΙΔ΄ Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, το οποίο διοργανώνει η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, με τη συμμετοχή 116 εκπροσώπων από 58 Ιερές Μητροπόλεις. Γενικό θέμα του Συμποσίου, το οποίο και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος, είναι:

«ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ»

Το πρωί τελέσθηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Ανδρέου Πατρών η Θεία Λειτουργία, με τη συμμετοχή όλων των εκπροσώπων – συνέδρων.

Κατόπιν στη Χριστιανική Εστία Πατρών συνεχίσθηκαν οι εργασίες του Συμποσίου σε Δεύτερη Συνεδρία με προεδρεύοντα τον Πανοσιολογίωτο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών, κατά την οποία ομιλήσαν οι παρακάτω αναφερόμενοι με τα εξής θέματα:

Ο πρώτος εισηγητής Ελλογιμώτατος κ. Γεώργιος Φίλιας, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών ανέπτυξε το θέμα : «Τα Μηναία». Ο ομιλητής ανέφερε κατηγορίες: τα «αρχαϊκά περιφεριακά», τα «αρχαϊκά μητροπολιτικά», τα «ανανεωμένα» και τα «νεοσαββαϊτικά». Το περιεχόμενο των Μηναιών έχει μερικές μεταφράσεις, αλλά και στις σύγχρονες διαδεδομένες ευρωπαϊκές γλώσσες. Είναι αξιοσημείωτο, μάλιστα, ότι στις γλώσσες των ομοδόξων σλαβικών παραλλαγών.

Τι θα ανέμενε σήμερα η ορθόδοξη Εκκλησία από μία επανέκδοση των Μηναιών; Ίσως θα ανέμενε το πρωταρχικό επίτευγμα της συγκεντρώσεως όλων των διαφόρων εκδόσεων».

Ο δεύτερος εισηγητής Αιδεσιμολογίωτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Θεόδωρος Κουμαριανός, Λέκτορας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών πο του Ευχολογίου διακρίνεται ο θεολογικός πλούτος της Εκκλησίας. Στις ποικίλες Ευχές και στις Ακολουθίες αναδεικνύεται η θεολογία της δημιουργίας του κόσμου».

Ο τρίτος εισηγητής Ελλογιμώτατος κ. Δημήτριος Μπαλαγεώργος, Επίκουρος Καθηγητής του τμήματος Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ανέπτυξε το θέμα «Ο μνηστικός πατριάρχης». Ο ομιλητής παρουσίασε τα λειτουργικά βιβλία της Παρακλητικής και του Ωρολογίου με λιτή δόση πληροφοριών που αποκαλύπτουν την προέλευση αναφορά στην χειρόγραφη παράδοση αυτών, υπενθυμίζοντας την μορφή του περιεχομένου και την λειτουργική χρήση αυτών. Τέλος αναφέρθηκε και στη μελέτη των υπερχλιόχρονων μελωδιών των υμνογραφημάτων τους».

Μετά το σύντομο διάλειμμα επαναλήφθηκαν οι εργασίες με την Τρίτη Συνεδρία υπό την προεδρία του Ελλογιμώτατου κ. Γεωργίου Φίλια Καθηγητού της Θεολογίας

Ο πρώτος εισηγητής Αιδεσιμολογίωτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Βασίλειος Καλλιακμάνης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ανέπτυξε το θέμα: «

Ο ομιλητής ανέφερε πως: «Το κήρυγμα χρειάζεται να είναι Χριστοκεντρικό, αγιογραφικό, πατερικό, μυσταγωγικό, πρακτικό, σαφές και συγκεκριμένο, ανεπιτήδευτο του κηρύγματος, έστω κι αν έχει όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά, καθίσταται αδύναμος και άνευρος, εάν δεν συνοδεύεται από ανάλογο βίωμα. Σημαντικό κήρυγμα: η ναοδομία, η αγιογραφία, η ξυλογλυπτική, η εκκλησιαστική μουσική, το κέντημα κι όλες οι άλλες τέχνες, υπηρετούν το μυστήριο της πίστεως κι ο λόγος εκπέσει σε ηθικολογία, δικανική απολογία και πολιτική καταγγελία. Γι' αυτό και η καλή προετοιμασία ενός κηρύγματος είναι τέχνη, αφού έχει ανάλογη Ρητορική».

Η δεύτερη Εισήγηση είχε ως θέμα: «Ο φωτισμός του Χριστιανικού Ναού». Ο εισηγητής Ελλογιμώτατος κ. Παναγιώτης Σκαλτσής, Αναπληρωτής Καθηγητής τόνισε ότι: «Η περί φωτός θεολογία της Εκκλησίας σχετίζεται με το φωτισμό του Χριστιανικού Ναού ως τόπου συνάξεως και αγιασμού του λαού, ως πολύφωτο απαστράπτωντος την «άνωθεν φωτοφανή αίγλη». Η εν τω Ναώ φωτοχυσία την ώρα της τέλεσης των Ακολουθιών έχει βιβλικές ρίζες, γίνεται για λόγους προετοιμασίας που δίδει η Εκκλησία στο φως (χριστολογικούς, αγιοπνευματικούς)».

Ακολούθησε εποικοδομητική συζήτηση και η καθιερωμένη μεσημβρινή διακοπή όπου προσφέρθηκε το Γεύμα.

Κατά την απογευματινή Τέταρτη Συνεδρία προήδρευσε ο Αιδεσιμολογίωτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Βασίλειος Καλλιακμάνης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με τα εξής θέματα:

Η πρώτη εισήγηση είχε ως θέμα «Η θεολογία της εικόνας» με εισηγητή τον Αιδεσιμολογίωτο Πρωτοπρεσβύτερο κ. Σταμάτιο Σκλήρη, Διδάκτορα Θεολογίας. Η ομιλία του ανεννόηθη από τον Πανοσιολογίωτο Αρχιμανδρίτη κ. Βαρνάβα Θεοχάρη, Γραμματέα της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Λειτουργικής Αντιπροέδρου ότι: «οι Άγιες εικόνες είναι ένα γεγονός σύμφυτο με την Θεία Ευχαριστία και δείχνουν σαν άλλο τηλεσκόπιο το άλλο τοπίο της δημιουργίας. Τη στιγμή και το κατεξοχήν εικονογραφικό θέμα είναι η Δευτέρα Παρουσία ή οι Άγιοι Πάντες με τον Χριστό και τους Αγγέλους, ή η επιτομή αυτών που είναι η εικόνα του Χριστού-Κριτή να σώσει τους ανθρώπους. Θα μπορούσαμε να πούμε πως κάθε εικόνα ενός επιμέρους Αγίου δεν είναι παρά ένα τμήμα, που αποσπάστηκε από τον Χριστό μέσω της τιμής προς τον συγκεκριμένο Άγιο με την τελική και αιώνια αλήθεια των όντων».

Η δεύτερη εισήγηση ανεφέρτε στο θέμα: «Ο εικονογραφικός κύκλος του Ναού». Ο εισηγητής Ελλογιμώτατος κ. Τρύφων Τσομπάνης, Λέκτορας της Θεολογίας ανέπτυξε το θέμα «Γίνεται μια ιστορική επισκόπηση στο θέμα της αγιογράφησης των ναών της παλαιοχριστιανικής περιόδου, εξετάζεται το θέμα του εικονογραφικού προγράμματος τις αισθητικές και δογματικές βάσεις που τίθενται με τις αποφάσεις της Συνόδου, μελετάται η εξέλιξη της ναοδομίας και της σχέσης αρχιτέκτονα και ζωγράφων, οι αισθητικές αντιλήψεις των μετέπειτα εποχών που συμβάλλουν πλέον στην καθιέρωση ενός κοινά αποδεκτού εικονογραφικού προγράμματος, γίνονται προβληματισμοί για τη διαμόρφωση των εικονογραφικών προγραμμάτων των σημερινών ναών. Κατατίθενται γνώμες και προτάσεις, για μια πιο σωστή χρήση του εικονογραφικού προγράμματος της σύγχρονης τέχνης».

Η Τρίτη Εισήγηση είχε ως θέμα: «Υφαντουργία και μικροκεντητική». Η ομιλήτρια, κ. Ελένη Βλαχοπούλου, Δρ. Αρχαιολογίας ανεφέρθη στα παρακάτω : «Η αναγέννηση της υφαντικής αποτελεί ένα φαινόμενο, που άρχισε να συντελείται σιγά-σιγά στη διάρκεια κυρίως του τελευταίου τετάρτου του 20ου αιώνα, μέσα σε μοναστικές, κι από μεμονωμένους ιδιώτες καλλιτέχνες. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι, ως μια πρώτη προσέγγιση, να αναδείξει τις σύγχρονες μεθόδους εκτέλεσης των υφαντικών κατανοητές οι διαφορές του σήμερα και του χθες, αλλά και τα κοινά μεταξύ τους σημεία».

Επκολούθησε γόνιμη συζήτηση και ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις των συνέδρων, και μετά το Δείπνο έγινε συζήτηση επί γενικής φύσεως λειτουργικών θεμάτων